

giz

UN
environment
programme

COBSEA
COOPERATION ON BIOLOGICAL DIVERSITY AND
SUSTAINABLE ECOSYSTEMS ACTION PLAN

On behalf of:

Federal Ministry
for the Environment, Climate Action,
Nature Conservation and Nuclear Safety

of the Federal Republic of Germany

In partnership with:

แผนปฏิบัติการของเมือง ในการจัดการปัญหาขยะพลาสติก

ตำบลเกาะเต่า อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ประเทศไทย
เดือนกันยายน พ.ศ. 2568

giz

UN
environment
programme

COBSEA
COOPERATION BETWEEN THE STATES OF THE BALTIC SEA REGION

Federal Ministry
for the Environment, Climate Action,
Nature Conservation and Nuclear Safety
of the Federal Republic of Germany

สารบัญ

สารบัญ	2
คำนำ	3
เกี่ยวกับแผนปฏิบัติการของเมืองในการจัดการปัญหาขยะพลาสติก	4
วัตถุประสงค์หลัก	4
ความเป็นมา	4
สถานการณ์ปัจจุบันของการจัดการขยะพลาสติกในเกาะเต่า	5
พื้นที่เป้าหมายและมาตรการ	6
I. การป้องกันการเกิดขยะพลาสติก	6
II. การเก็บรวบรวมขยะพลาสติก	7
III. การใช้พลาสติกซ้ำและการรีไซเคิล	8
IV. พื้นที่เป้าหมายและมาตรการอื่น ๆ	9
กรอบการเฝ้าระวัง	9

giz

UNEP
UNITED NATIONS
ENVIRONMENTAL
PROGRAMME

COBSEA

On behalf of
Federal Ministry
for the Environment, Climate Action,
Nature Conservation and Nuclear Safety
of the Federal Republic of Germany

In partnership with

แผนปฏิบัติการของเมืองในการจัดการปัญหาพลาสติกปี 2568 – 2569

คำนำ

ในนามของเทศบาลตำบลเกาะเต่า ข้าพเจ้าขอแนะนำแผนปฏิบัติการของเมืองในการจัดการปัญหาขยะพลาสติก แผนฉบับนี้แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของเราในการดำเนินงานตามวาระ “ปลอดพลาสติกในธรรมชาติ” โดยได้วางแผนกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับระยะเวลา 2 ปีข้างหน้า เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและชุมชนได้รับทราบถึงสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงความตั้งใจของเราในการแก้ไขปัญหามลพิษจากขยะพลาสติก

ปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในชุมชนของเราเป็นภาพสะท้อนถึงความท้าทายหลายประการที่เรากำลังเผชิญ ในเกาะเต่ามีขยะพลาสติกเกิดขึ้นปีละ 2,293 ตัน และคาดว่าปริมาณขยะจะเพิ่มมากขึ้นในปีต่อ ๆ ไป ดังนั้น โปรแกรมการป้องกันและการจัดการขยะพลาสติกจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ขยะพลาสติกที่จัดการไม่ดีส่งผลกระทบต่อสุขภาพและวิถีชีวิตของมนุษย์ รวมถึงสิ่งแวดล้อม สิ่งมีชีวิต และโอกาสทางเศรษฐกิจ ดังนั้น แผนปฏิบัติการของเมืองว่าด้วยเรื่องพลาสติกที่ได้รับการพัฒนาอย่างรอบคอบจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ชุมชนของเรามีความยั่งยืน สุขภาพดี และเป็นชุมชนที่รวมทุกคนไว้ด้วยกัน

อันดับแรก เราต้องทำการสำรวจโดยการติดตามกระแสขยะในพื้นที่ของเรา รวบรวมข้อมูลที่ชัดเจนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางกลยุทธ์ของเมือง อันดับที่สอง เราต้องจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้ความรู้ กระตุ้น และกำหนดมาตรการ ทั้งในระดับบุคคลและภาคอุตสาหกรรม ให้มีการนำกลยุทธ์ป้องกันขยะมาใช้ เพื่อลดปริมาณขยะที่จะต้องเก็บรวบรวมและจัดการในสถานที่ควบคุมระดับท้องถิ่น อันดับที่สาม เราต้องนำโปรแกรมการจัดการขยะที่สามารถขยายผลได้มาใช้ โดยยึดหลักลำดับความสำคัญของการจัดการขยะอย่างเป็นสากล ซึ่งเข้าใจว่าผลลัพธ์ที่ดีที่สุดในการลดมลพิษมักเกิดจากการป้องกันขยะตั้งแต่ต้นทาง และการพัฒนาวิธีการเก็บรวบรวมและการแปรรูปขยะให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เมื่อพิจารณาถึงพื้นที่เป้าหมายสำคัญแล้ว สิ่งที่เราควรตระหนักคือ เมืองเองไม่สามารถประสบความสำเร็จได้เพียงลำพัง เราต้องร่วมมือกันในฐานะชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษจากขยะพลาสติก

นายกเทศมนตรีตำบลเกาะเต่า

giz

UN
environment
programme

COBSEA

Federal Ministry
for the Environment, Climate Action,
Nature Conservation and Nuclear Safety
of the Federal Republic of Germany

แผนปฏิบัติการของเมืองในการจัดการปัญหาพลาสติกปี 2568 – 25

เกี่ยวกับแผนปฏิบัติการของเมืองในการจัดการปัญหาขยะพลาสติก

เกาะเต่าเป็นผู้รับผิดชอบโดยรวมในการดำเนินแผนปฏิบัติการของเมืองว่าด้วยเรื่องพลาสติก (City Action Plan on Plastic: CAP) ซึ่งกำหนดประเด็นสำคัญ มาตรการที่จะนำไปปฏิบัติ และกระบวนการติดตามเพื่อประเมินผลความสำเร็จ เกาะเต่าจะพิจารณาการปรับปรุงแผน CAP เป็นประจำทุกปี เพื่อให้แน่ใจว่าแผน CAP ยังคงขับเคลื่อนนวัตกรรมและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกในท้องถิ่นได้อย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์หลัก

เทศบาลตำบลเกาะเต่าจะลดมลพิษจากขยะพลาสติกโดยการ

1. ยกเลิกการใช้พลาสติกที่ไม่จำเป็นโดยเน้นการป้องกันการเกิดขยะ
2. ปรับปรุงกระบวนการเก็บรวบรวมและจัดการขยะเพื่อลดการรั่วไหลของขยะ
3. เพิ่มการเก็บกลับพลาสติกเพื่อนำไปใช้ซ้ำและรีไซเคิล
4. ติดตามกิจกรรมทั่วทั้งเมืองที่มุ่งเน้นการลด ลดทอน และจัดการขยะพลาสติก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของมาตรการต่าง ๆ

ความเป็นมา

ในปี 2567 คาดว่าจะมีขยะพลาสติกประมาณ 2,293 ตันที่เกิดขึ้นในเกาะเต่าและรั่วไหลสู่สิ่งแวดล้อม ในขณะที่จำนวนประชากรและความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวในเมืองของเราจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เราจำเป็นต้องนำแนวทางแก้ไขอย่างชาญฉลาดมาใช้เพื่อช่วยลดผลกระทบรวมของชุมชนที่เติบโตนี้ ซึ่งหมายถึงการป้องกัน การลดปริมาณ และการจัดการขยะพลาสติกอย่างมีประสิทธิภาพ

ในปัจจุบัน มีโครงการริเริ่มหลายโครงการที่ดำเนินการอยู่ทั้งในระดับชาติของประเทศไทยและในระดับท้องถิ่นที่เกาะเต่า ในปี 2562 รัฐบาลไทยได้ประกาศใช้แผนแม่บทการจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561-2573 และต่อมาได้จัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติเพื่อแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกทางทะเล โดยมีเป้าหมายเพื่อลดผลกระทบจากมลพิษขยะพลาสติกทางทะเลและป้องกันความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมในอนาคต โครงการริเริ่มเหล่านี้ถือเป็นความก้าวหน้าที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกของประเทศ อย่างไรก็ตาม ยังจำเป็นต้องมีความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับแหล่งที่มาของขยะพลาสติกและการเคลื่อนที่ของขยะพลาสติกในสิ่งแวดล้อม

เพื่อแก้ไขช่องว่างดังกล่าว WWF และเทศบาลตำบลเกาะเต่าได้ร่วมมือกันในโครงการ Plastic Smart Cities ในปี 2566 โครงการนี้ใช้เครื่องมือที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล เช่น แผนภาพการไหลของขยะ (Waste Flow Diagram: WFD) เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้นเกี่ยวกับพลวัตของขยะในพื้นที่ท้องถิ่น ด้วยการนำเครื่องมือเหล่านี้ โครงการสามารถระบุปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ถูกเก็บรวบรวม และได้รับการจัดการ ประเมินประสิทธิภาพของระบบการจัดการขยะ รวมถึงประมาณปริมาณขยะพลาสติกที่รั่วไหลสู่สิ่งแวดล้อม ข้อมูลเชิงลึกเหล่านี้เป็นพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจอย่างมีข้อมูลและการดำเนินการที่มุ่งเป้าหมายเพื่อลดมลพิษจากขยะพลาสติก

giz

UN environment programme

COBSEA

Federal Ministry for the Environment, Climate Action, Nature Conservation and Nuclear Safety
of the Federal Republic of Germany

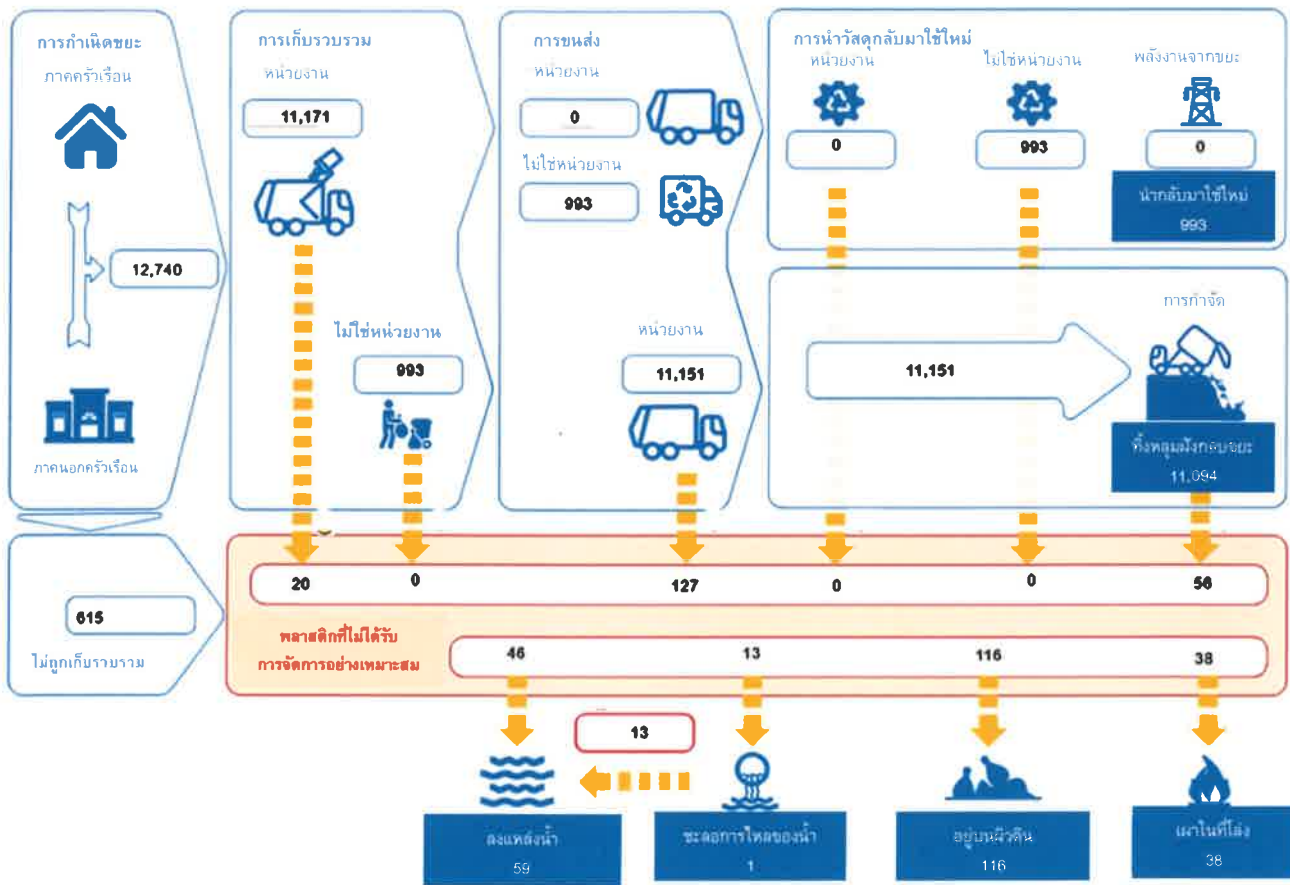

สถานการณ์ปัจจุบันของการจัดการขยะพลาสติกในเกาะเต่า

เพื่อสร้างภาพรวมสถานการณ์การจัดการขยะพลาสติกในเกาะเต่า ได้มีการดำเนินการประเมินฐานข้อมูล (Baseline Assessment) ในปี 2567 โดยใช้แผนภาพการไหลของขยะ (Waste Flow Diagram: WFD) เป็นแนวทาง

ผลการประเมินฐานข้อมูลเผยให้เห็นว่า เมืองของเราผลิตขยะมูลฝอยเทศบาล (Municipal Solid Waste: MSW) รวมทั้งสิ้น 12,740 ตันต่อปี โดยขยะจำนวน 12,740 ตันมาจากแหล่งครัวเรือน รวมถึงสถานประกอบการเชิงพาณิชย์ ตลาด สำนักงาน และพื้นที่สาธารณะ พลาสติกคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18 ขององค์ประกอบขยะทั้งหมดในสถานการณ์ฐานข้อมูล

การให้บริการเก็บรวบรวมขยะอย่างยั่งยืนเป็นข้อจำเป็นพื้นฐานสำหรับระบบขยะมูลฝอยเทศบาล (MSW) ที่มีประสิทธิภาพ การให้บริการเก็บรวบรวมขยะของเทศบาลถูกประเมินว่าอยู่ที่ร้อยละ 88 ในปี 2567 จากขยะมูลฝอยเทศบาลทั้งหมดที่เกิดขึ้นในแต่ละปี ร้อยละ 95 ของขยะจะถูกนำไปกำจัด ณ แหล่งกำจัดขยะ ในขณะที่อัตราการเก็บกลับของเมืองอยู่ที่ร้อยละ 5 มีขยะมูลฝอยเทศบาลจำนวน 615 ตันที่ยังไม่ได้รับการเก็บรวบรวม

ระดับการควบคุมของสถานที่จัดการขยะเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการประเมินคุณภาพของระบบขยะมูลฝอยเทศบาล (MSW) ในปี 2567 ขยะมูลฝอยเทศบาลร้อยละ 95 ของเราถูกจัดการในสถานที่ที่มีการควบคุมขยะพลาสติกเป็นส่วนสำคัญของขยะมูลฝอยเทศบาล โดยมีสัดส่วนร้อยละ 18 กระแสขยะอื่น ๆ ที่สำคัญใน MSW ได้แก่ ขยะอินทรีย์ (เศษอาหารและขยะสีเขียว) ร้อยละ 53 ขยะแก้ว ร้อยละ 11 ขยะโลหะ ร้อยละ 6 และอื่น ๆ ร้อยละ 4 ผลการวิเคราะห์แผนภาพการไหลของขยะ (WFD) เปิดเผยว่าขยะมูลฝอยเทศบาลร้อยละ 5 ของทั้งหมดรั่วไหลสู่สิ่งแวดล้อม ขยะพลาสติกที่รั่วไหลถูกประมาณไว้ที่ 214 ตันต่อปี โดยในจำนวนนี้ 116 ตันยังคงอยู่บนผิวดินเป็นระยะเวลา 38 ตันถูกเผาไหม้ที่เปิด 1 ตันไหลลงท่อระบายน้ำ และ 59 ตันเข้าสู่ระบบน้ำของเรา

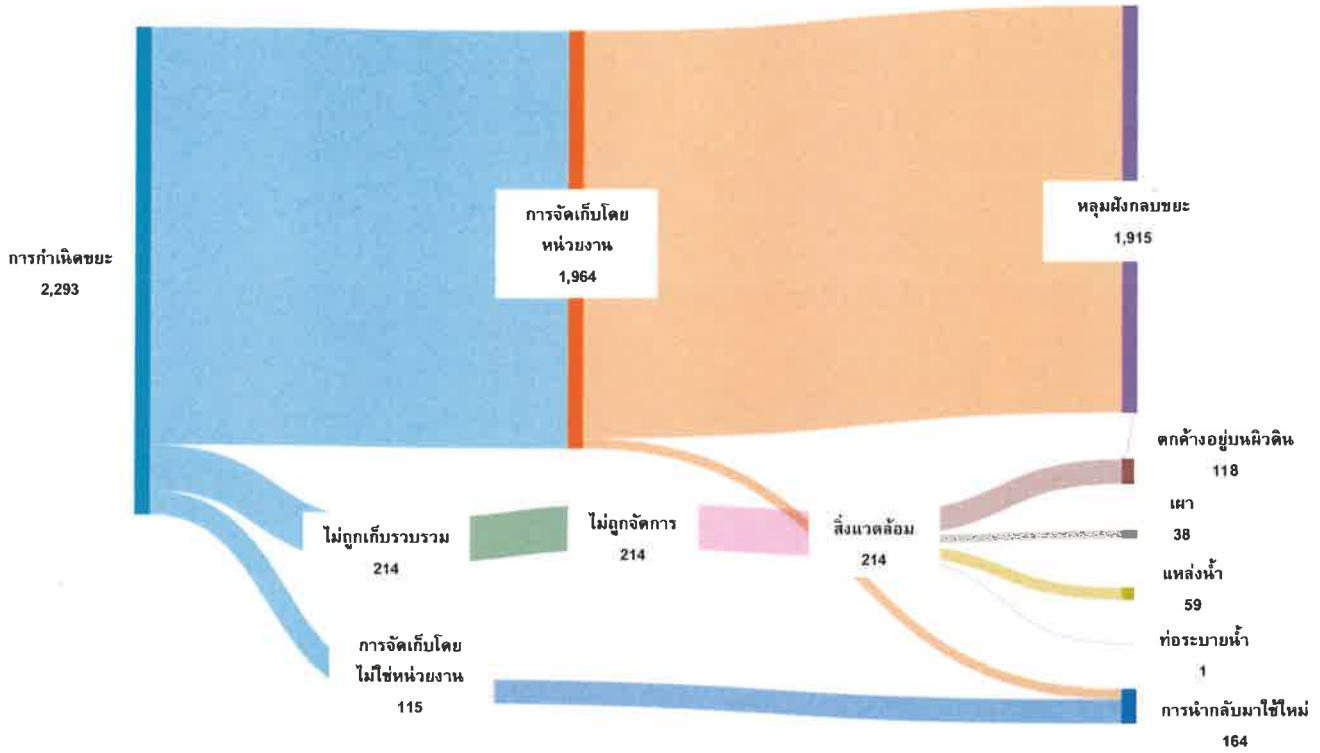
giz

UN environment programme

COBSEA

Federal Ministry for the Environment, Climate Action, Nature Conservation and Nuclear Safety
of the Federal Republic of Germany

การรั่วไหลของขยะพลาสติกได้รับอิทธิพลจากโครงสร้างพื้นฐานและพฤติกรรมในแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่การเกิดขยะ การเก็บรวบรวม การคัดแยก การขนส่ง ไปจนถึงการกำจัด แหล่งที่มีผลต่อการรั่วไหลมากที่สุด ได้แก่ การสะสมบนบก จำนวน 116 ตัน น้ำ 46 ตัน การเผาอย่างเปิดเผย 38 ตัน และการสะสมในท่อระบายน้ำ 1 ตัน

พื้นที่เป้าหมายและมาตรการ

I. การป้องกันการเกิดขยะพลาสติก

การป้องกันขยะขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของประชาชนและภาคธุรกิจอย่างเป็นพื้นฐาน รวมถึงการเปลี่ยนผ่านอย่างมีนัยสำคัญในกระบวนการอุตสาหกรรมและการออกแบบผลิตภัณฑ์ การป้องกันขยะหมายถึงการดำเนินการในทางปฏิบัติที่ช่วยลดปริมาณวัสดุก่อนที่วัสดุและผลิตภัณฑ์เหล่านั้นจะกลายเป็นขยะ การใช้กลยุทธ์การป้องกันขยะอย่างเหมาะสมสามารถลดปริมาณขยะที่ต้องจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยลดภาระต่อระบบการเก็บรวบรวมและการจัดการขยะของท้องถิ่น

การป้องกันขยะ ประกอบด้วยแนวทางหลักดังต่อไปนี้:

- การหลีกเลี่ยง – การขจัดความจำเป็นในการใช้ผลิตภัณฑ์หรือวัสดุใด ๆ
- การลดที่แหล่งกำเนิด – การลดปริมาณขยะและมลพิษตั้งแต่ต้นทางผ่านการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต
- การใช้ซ้ำโดยตรง/การยืดอายุการใช้งาน – การยืดอายุของผลิตภัณฑ์ให้ใช้งานได้ยาวนานขึ้น เพื่อลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้น

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมนั้น จำเป็นต้องอาศัยกลยุทธ์แบบองค์รวมที่ครอบคลุม ซึ่งประกอบด้วย การให้ความรู้ การสร้างแรงจูงใจ และการออกข้อกำหนดหรือข้อบังคับเมื่อจำเป็น

giz

UN
environment
programme

COPSEA
Coastal Ocean Partnership for Southeast Asia

Federal Ministry
for the Environment, Climate Action,
Nature Conservation and Nuclear Safety
of the Federal Republic of Germany

เทศบาลจะดำเนินการดังต่อไปนี้:

1. **เปิดตัวโครงการรณรงค์สร้างความตระหนักรู้ สำหรับประชาชน นักท่องเที่ยว และภาคธุรกิจ** โดยออกแบบและดำเนินโครงการที่ครอบคลุมในหลายภาษา เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน นักท่องเที่ยว และภาคธุรกิจเกี่ยวกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single-Use Plastics หรือ SUPs) โดยเน้นการลดใช้พลาสติกที่สำคัญ เช่น ถุงพลาสติก หลอดพลาสติก และแก้วพลาสติก กิจกรรมภายใต้โครงการจะรวมถึงเวิร์กช็อป กิจกรรมในโรงเรียนและพื้นที่ท่องเที่ยว รวมทั้งแจกจ่ายสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วม จะมีการมอบสิ่งจูงใจ เช่น ใบประกาศเกียรติคุณสำหรับธุรกิจที่ใช้แนวทางเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการสร้างความตระหนักรู้ดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อสร้างวัฒนธรรมความยั่งยืน และลดการเกิดขยะพลาสติกตั้งแต่ต้นทาง
2. **จัดตั้งเขตปลอดพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง (SUP-free zones) ในแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม** เพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อมอันบริสุทธิ์ของเกาะเต่า เทศบาลจะกำหนดพื้นที่ท่องเที่ยวสำคัญให้เป็นเขตปลอดพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง โดยห้ามใช้พลาสติกประเภทใช้แล้วทิ้งในพื้นที่เหล่านี้ผ่านการออกนโยบายของเทศบาล การมีส่วนร่วมของชุมชน และกลไกการบังคับใช้อย่างจริงจัง เจ้าหน้าที่เทศบาลจะได้รับการอบรมเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมติดตั้งป้ายสื่อสารเพื่อแจ้งนักท่องเที่ยวให้ทราบถึงข้อกำหนดดังกล่าว โครงการนี้มุ่งสร้างเกาะเต่าให้เป็นต้นแบบของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และอนุรักษ์ธรรมชาติอันงดงามของเกาะไว้ให้คนรุ่นต่อไป
3. **พัฒนาความร่วมมือกับผู้ประกอบการท้องถิ่นในการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** เทศบาลจะทำงานร่วมกับผู้ประกอบการท้องถิ่นเพื่อสร้างความร่วมมือในการจัดซื้อบรรจุภัณฑ์ที่ยั่งยืนแบบรวมกลุ่ม โดยการประสานการจัดซื้อในปริมาณมาก จะช่วยลดต้นทุนของทางเลือกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทำให้ผู้ประกอบการรายย่อยและขนาดกลางสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น ความร่วมมือนี้จะเป็นตัวอย่งของการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนและกระตุ้นให้เกิดการนำแนวทางดังกล่าวไปใช้ในวงกว้างทั่วเกาะเต่า

ข้อมูลพื้นฐาน : [0] [ปี 2567]

เป้าหมาย: ลดการใช้พลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง (SUP) ลง 20% จากปีฐาน (ประมาณ 450 ตัน) ภายในปี 2569

II. การเก็บรวบรวมขยะพลาสติก

อัตราการเก็บขยะขึ้นอยู่กับปัจจัยในท้องถิ่นเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการของภาครัฐ ภูมิภาค ความหนาแน่นของประชากร รูปแบบการบริโภค และระดับความตระหนักรู้ของประชาชน การแยกขยะตั้งแต่ต้นทางเป็นปัจจัยพื้นฐานของระบบการจัดการขยะที่มุ่งเน้นการนำกลับมาใช้ใหม่ โดยเฉพาะเมื่อมีปริมาณขยะพลาสติกจำนวนมาก การแยกขยะตั้งแต่ต้นทางช่วยลดการปนเปื้อนของขยะมูลฝอยและลดภาระในกระบวนการจัดการขยะในขั้นตอนถัดไปในห่วงโซ่คุณค่า เมื่อผสมกับการสื่อสารเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพ และการคัดแยกทั้งแบบใช้แรงงานคนหรือเครื่องจักร จะช่วยให้สามารถได้วัสดุทุติยภูมิที่มีคุณภาพสูง ซึ่งเหมาะสมสำหรับกระบวนการรีไซเคิลต่อไป

เทศบาลจะดำเนินการดังต่อไปนี้:

1. **ติดตั้งถังขยะแยกประเภทในพื้นที่สาธารณะและชายหาด** เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแยกและเก็บขยะ โดยจะติดตั้งถังขยะแยกประเภทที่มีรหัสสีจำนวน 30 จุดในพื้นที่สำคัญและชายหาด เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวสามารถแยกขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ และขยะทั่วไปได้ตั้งแต่ต้นทาง พร้อมทั้งมีป้ายให้ความรู้เพื่อแนะนำการใช้งานอย่างถูกต้อง และกระตุ้นการมีส่วนร่วม โครงการนี้มีเป้าหมายเพื่อลดการรั่วไหลของขยะพลาสติก และเพิ่มการนำวัสดุที่มีมูลค่ากลับมาใช้ใหม่
2. **ขยายเส้นทางรถเก็บขยะไปยังพื้นที่ที่ยังไม่ได้รับการบริการ** โดยตระหนักถึงความจำเป็นในการให้บริการเก็บขยะในพื้นที่ที่ยังเข้าไม่ถึง โดยเฉพาะในชุมชนที่อยู่ห่างไกลหรือมีความหนาแน่นของประชากรสูง เทศบาลจะจัดหายานพาหนะเพิ่มเติมและฝึกอบรมพนักงานขับรถและเจ้าหน้าที่จัดการขยะ เพื่อให้สามารถให้บริการครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ลดการทิ้งขยะอย่างผิดกฎหมาย และลดปัญหามลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม

giz

UN
environment
programme

COBSEA

Federal Ministry
for the Environment, Climate Action,
Nature Conservation and Nuclear Safety
of the Federal Republic of Germany

แผนปฏิบัติการของเมืองในการจัดการปัญหาพลาสติกปี 2568 – 25

- จัดตั้งจุดรับขยะอันตรายและกำหนดตารางการจัดเก็บรายไตรมาส การจัดการขยะอันตรายอย่างเหมาะสมมีความสำคัญต่อการป้องกันมลพิษและสุขภาพของประชาชน เทศบาลจะจัดตั้งจุดรับขยะอันตราย เช่น ขยะอิเล็กทรอนิกส์และสารพิษ พร้อมจัดตารางการเก็บขยะรายไตรมาสและรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการกำจัดขยะอันตรายอย่างปลอดภัย อีกทั้งจะมีการฝึกอบรมและจัดหาอุปกรณ์ที่เหมาะสมให้แก่เจ้าหน้าที่ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลพื้นฐาน: 93% (ปี 2567)

เป้าหมาย: เพิ่มอัตราการจัดเก็บขยะให้ถึง 97% จากปีฐานภายในปี 2569

III. การนำพลาสติกกลับมาใช้ซ้ำและรีไซเคิล

แม้ว่าขยะพลาสติกจะก่อให้เกิดต้นทุนทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งต้องแบกรับโดยเมืองและสังคมโดยรวม แต่ขยะพลาสติกก็ยังเป็นโอกาสที่ยังไม่ได้รับการใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ การจัดการขยะที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเป็นโอกาสในการหลีกเลี่ยงผลกระทบที่เป็นอันตรายจากขยะพลาสติกในธรรมชาติ รวมถึงยังเป็นโอกาสในการนำทรัพยากรที่มีค่าเหล่านี้กลับมาใช้ใหม่ เพื่อสร้างประโยชน์ในด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม

กระบวนการจัดการขยะที่ก้าวหน้าไม่เพียงแต่ช่วยลดต้นทุน แต่ยังสามารถสร้างงานในระดับท้องถิ่น ปกป้องสุขภาพของประชาชน และรักษาความสมบูรณ์ของระบบนิเวศได้อีกด้วย

การจัดการขยะเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ธุรกิจ ภาคประชาสังคม ภาคแรงงานนอกระบบ และประชาชนในชุมชน ซึ่งต่างมีบทบาทสำคัญในการร่วมกันผลักดันให้เกิดการจัดการขยะที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

การเพิ่มอัตราการเก็บขยะพลาสติกถือเป็นขั้นตอนแรกและสำคัญที่สุด ในการนำวัสดุที่มีค่ากลับมาใช้ซ้ำและรีไซเคิล การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการรีไซเคิลในระดับท้องถิ่น และการสร้างตลาดสำหรับการนำพลาสติกกลับมาใช้ครั้งที่สอง จะช่วยลดมูลค่าจากวัสดุที่มีถูกมองว่าไร้ค่า ให้กลับมามีประโยชน์อีกครั้ง

เทศบาลจะดำเนินการดังต่อไปนี้:

1. ร่วมมือกับศูนย์คัดแยกและรีไซเคิลวัสดุ (MRFs) เพื่อแปรรูปพลาสติกประเภท LDPE และ HDPE

เทศบาลจะประสานความร่วมมือกับศูนย์คัดแยกและรีไซเคิลวัสดุในภูมิภาค เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแปรรูปพลาสติกประเภทโพลีเอทิลีนความหนาแน่นต่ำ (LDPE) และความหนาแน่นสูง (HDPE) ความร่วมมือเหล่านี้จะช่วยเพิ่มอัตราการรีไซเคิล ลดปริมาณขยะพลาสติกที่ถูกส่งไปยังหลุมฝังกลบ และสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยการเปลี่ยนขยะให้เป็นทรัพยากรที่มีมูลค่า

2. สนับสนุนธนาคารขยะที่ดำเนินการโดยชุมชน เพื่อกระตุ้นการคัดแยกขยะ

เทศบาลจะจัดตั้งและสนับสนุนธนาคารขยะในระดับโรงเรียนและชุมชน เพื่อส่งเสริมการคัดแยกขยะตั้งแต่ครัวเรือน โดยประชาชนสามารถนำพลาสติกที่คัดแยกแล้วและวัสดุรีไซเคิลอื่นๆ มาฝากที่ธนาคารขยะเพื่อแลกกับสิ่งจูงใจ ซึ่งจะช่วยให้พวกเขามีส่วนร่วมในการจัดการขยะ เทศบาลจะจัดสรรเงินทุนเบื้องต้น การอบรม และสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อให้ธนาคารขยะเหล่านี้ประสบความสำเร็จ และส่งเสริมให้ชุมชนมีบทบาทอย่างแข็งขันในการลดขยะพลาสติก

3. ส่งเสริมจุดเติมน้ำดื่ม และการใช้บรรจุภัณฑ์แบบเติมได้ของโรงแรม ร้านอาหาร และธุรกิจต่าง ๆ

ส่งเสริมจุดบริการน้ำดื่มแบบเติมในธุรกิจต่าง ๆ รวมทั้งการใช้ขวดเติมสำหรับสบู่ แชมพู และของใช้จำเป็นอื่น ๆ ในโรงแรม สนับสนุนการจำหน่ายแบบเติมสำหรับสบู่ แชมพู น้ำยาทำความสะอาด และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ในร้านค้า จุดเติมเหล่านี้จะเป็นทางเลือกที่สะดวกและยั่งยืนสำหรับทั้งนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น โดยจะสนับสนุนโครงการนำร่องและการประชาสัมพันธ์จุดเติม เพื่อช่วยลดขยะพลาสติกและสร้างแรงบันดาลใจให้ภาคธุรกิจนำแนวทางการดำเนินงานที่ยั่งยืนไปใช้ในระยะเวลา

ข้อมูลพื้นฐาน: [0] (ปี 2567)

giz

UN
environment
programme

COBSEA
Coastal and Ocean
Bioregional
Sustainable
Ecosystem
Assessment

Federal Ministry
for the Environment,
Climate Action,
Nature Conservation
and Nuclear Safety
of the Federal Republic of Germany

แผนปฏิบัติการของเมืองในการจัดการปัญหาพลาสติกปี 2568 – 25

เป้าหมาย: เพิ่มอัตราการรีไซเคิลพลาสติก LDPE และ HDPE ขึ้น 30% จากปีฐานภายในปี 2569

IV. พื้นที่เป้าหมายและมาตรการอื่น ๆ

การจัดการขยะอย่างยั่งยืนแบบบูรณาการ (Integrated Sustainable Waste Management) พิจารณาทั้งในแง่ขององค์ประกอบทางกายภาพ เช่น การเก็บรวบรวม การกำจัด และการรีไซเคิล รวมถึงด้านธรรมาภิบาล เช่น การมีส่วนร่วมของผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการ ความยั่งยืนทางการเงิน และสถาบันที่มีความสอดคล้องและมีประสิทธิภาพ การปรับปรุงระบบที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันขยะพลาสติก การจัดเก็บ การนำกลับมาใช้ใหม่ และการรีไซเคิล จะได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมผ่านมาตรการเสริมเพื่อเสริมสร้างระบบการจัดการขยะมูลฝอย (MSW) บนเกาะเต่าให้แข็งแกร่งและยั่งยืนยิ่งขึ้น

เทศบาลจะดำเนินการ:

1. จัดตั้งทีมงานเฉพาะด้านการกำกับดูแลการจัดการขยะ เพื่อให้การดำเนินงานและการติดตามกลยุทธ์การจัดการขยะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เทศบาลจะจัดตั้งทีมงานเฉพาะภายในหน่วยงานเทศบาล ทีมนี้จะรับผิดชอบดูแลโครงการจัดการขยะประสานงานกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และติดตามความก้าวหน้าของเป้าหมายการลดขยะในระดับเมือง โดยการรวมศูนย์การกำกับดูแลจะช่วยเพิ่มความรับผิดชอบและรับรองความสำเร็จของแผนปฏิบัติการ
2. ฝึกอบรมอาสาสมัครเยาวชนและกลุ่มสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นให้เป็นทูตสิ่งแวดล้อม เทศบาลจะคัดเลือกและฝึกอบรมอาสาสมัครเยาวชนและสมาชิกของกลุ่มสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นให้เป็น "ทูตสิ่งแวดล้อม" สำหรับการจัดการขยะอย่างยั่งยืน ทูตเหล่านี้จะเป็นผู้นำจัดกิจกรรมและรณรงค์ให้ความรู้แก่เพื่อนและชุมชนเกี่ยวกับการแยกขยะและการลดขยะ โดยการมีส่วนร่วมของเยาวชนและผู้นำชุมชน เทศบาลตั้งเป้าสร้างการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในระยะยาวและส่งเสริมความเป็นเจ้าของในการดูแลสิ่งแวดล้อม
3. นำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้และดำเนินการตรวจสอบขยะปีละ 2 ครั้ง เทศบาลจะใช้เครื่องมือดิจิทัลสำหรับติดตามผล และจัดทำ การตรวจสอบขยะ (waste audit) รายไตรมาสในระดับเทศบาลและชุมชน เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (SUP) อัตราการรีไซเคิล และการมีส่วนร่วมของชุมชนในโครงการลดขยะ ข้อมูลที่ได้จะช่วยให้เทศบาลสามารถปรับกลยุทธ์ได้อย่างเหมาะสมและเพิ่มประสิทธิภาพของโปรแกรมการจัดการขยะให้เกิดผลสูงสุด

ฐานข้อมูลเริ่มต้น: [0] [ปี 2567]

เป้าหมาย: ภายในปี 2569 ให้ 80% ของครัวเรือนมีการแยกขยะอย่างจริงจัง

กรอบการเฝ้าระวัง

การติดตามตรวจสอบกระแสของขยะในท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนากลยุทธ์ของเทศบาลเมืองที่มีประสิทธิภาพ การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเภทและปริมาณของขยะที่เกิดขึ้นจะช่วยให้เทศบาลเกาะเต่าออกแบบโปรแกรมจัดการขยะที่เหมาะสม จัดสรรทรัพยากร เพื่อให้มั่นใจว่ามีโครงสร้างพื้นฐานและตารางการจัดเก็บขยะที่เหมาะสม กำหนดเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวในการเก็บและปรับเปลี่ยนเส้นทางขยะ พร้อมปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับรูปแบบการบริโภคที่เปลี่ยนไป เมื่อมีข้อมูลที่ดี เทศบาลเกาะเต่าจะสามารถประเมินเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมตามบริบทท้องถิ่น และระบุพันธมิตรเชิงกลยุทธ์สำหรับการให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

กรอบการติดตามผลนี้สร้างขึ้นบนพื้นฐานของแผนการติดตามและประเมินผล (M&E) ที่มีความเข้มแข็งและใช้งานได้จริง แผนนี้จัดให้มีระบบในการสร้าง การรวบรวม และการวิเคราะห์ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแต่ละมาตรการในแผนปฏิบัติการ โดยสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือที่ยืดหยุ่น ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนตามข้อมูลที่ได้รับอย่างต่อเนื่องจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่น และสามารถรวมข้อเสนอแนะเหล่านั้นไว้ในการออกแบบหรือปรับปรุงมาตรการต่าง ๆ

แผนนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของตัวชี้วัดที่ชัดเจนว่า ควรวัดอะไร เมื่อใด และอย่างไร ผลลัพธ์สามารถประเมินได้จากตัวชี้วัดผ่านการประเมินผลเป็นประจำและการสำรวจตามระยะเวลา ผลการติดตามเหล่านี้จะถูกนำมาใช้เพื่อประเมินความเหมาะสม ประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพของแต่ละมาตรการ โดยใช้ทั้งวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพร่วมกัน

giz

UN environment programme

COBSEA

Federal Ministry for the Environment, Climate Action, Nature Conservation and Nuclear Safety

of the Federal Republic of Germany

แผนปฏิบัติการของเมืองในการจัดการปัญหาพลาสติกปี 2568 – 25

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ความถี่	ฐานข้อมูลเริ่มต้น	เป้าหมาย	วิธีการตรวจสอบ
I การป้องกันขยะพลาสติก					
การรณรงค์สร้างความตระหนักรู้หลายภาษาเพื่อการลดการใช้พลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง (SUP)	- จำนวนโครงการที่ดำเนินการแล้ว - อัตราร้อยละการลดการใช้พลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง	ประจำปี	[0 โครงการ] [ปี 2567]	ลดการใช้พลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง (SUP) ลง 20% ภายในปี 2567 เมื่อเทียบกับปี 2569	- รายงานการดำเนินงานโครงการ - ผลการสำรวจที่แสดงระดับความตระหนักรู้ - สถิติการใช้พลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง (SUP)
การจัดตั้งเขตปลอดพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง (SUP-free zones)	- จำนวนพื้นที่ปลอดพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง (SUP-free zones) - อัตราการปฏิบัติตามข้อกำหนดของธุรกิจในพื้นที่ที่ได้รับการกำหนด	ประจำปี	[0 เขต] [ปี 2567]	จัดตั้งเขตปลอดพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง (SUP-free zones) จำนวน 2 แห่ง ภายในปี 2569	- เอกสารเกี่ยวกับนโยบาย - รายงานการปฏิบัติตามกฎระเบียบ - การตรวจสอบหน้างาน
การสร้างความร่วมมือในการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	- จำนวนความร่วมมือทางธุรกิจ - อัตราร้อยละการลดค่าใช้จ่ายของบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ประจำปี	[ยังไม่มีความร่วมมือ] [ปี 2567]	จำนวนความร่วมมือกับธุรกิจ 5 รายภายในปี 2568	- ข้อตกลงความร่วมมือ - แบบสำรวจความคิดเห็นของภาคธุรกิจ
II การเก็บรวบรวมขยะพลาสติก					
การติดตั้งถังขยะคัดแยก	- จำนวนถังขยะคัดแยกที่ติดตั้ง - ร้อยละของการเพิ่มขึ้นในการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง	ประจำปี	[ถังขยะ 0 ถัง] [ปี 2567]	ติดตั้งถังขยะคัดแยก 30 ถัง ภายในไตรมาสที่ 4 ของปี 2568	- รายงานการติดตั้ง - การตรวจสอบการคัดแยกขยะ
การเพิ่มเส้นทางการเก็บขยะ	- พื้นที่ครอบคลุมของเส้นทางการเก็บขยะ - ร้อยละของพื้นที่ที่ขาดแคลนบริการซึ่งได้รับการให้บริการแล้ว	ประจำปี	[เส้นทางจำกัด] [ปี 2567]	ครอบคลุมการเก็บขยะร้อยละ 97 ภายในปี 2569	- แผนที่เส้นทาง - แบบสำรวจชุมชน
จุดรวบรวมขยะอันตรายและตารางเวลาการเก็บรวบรวม	- จำนวนจุดรวบรวมขยะอันตราย - ปริมาณขยะอันตรายที่เก็บรวบรวมอย่างปลอดภัย	ประจำปี	[0 จุด] [ปี 2567]	จุดรับขยะอันตรายเคลื่อนที่ 3 แห่ง พร้อมให้บริการภายในปี 2568	- ตารางเวลาการเก็บขยะ - รายงานปริมาณขยะอันตราย
III การใช้พลาสติกซ้ำและการรีไซเคิล					
ความร่วมมือกับศูนย์คัดแยกและกู้คืนวัสดุ (MRFs)	- จำนวนความร่วมมือกับศูนย์คัดแยกและกู้คืนวัสดุ (MRFs) - เปอร์เซ็นต์ของพลาสติก LDPE และ HDPE ที่นำกลับมารีไซเคิล	ประจำปี	[ยังไม่มีความร่วมมือ] [ปี 2567]	ความร่วมมือกับศูนย์คัดแยกและกู้คืนวัสดุ (MRFs) จำนวน 2 แห่ง ภายในปี 2570	- ข้อตกลงความร่วมมือ - รายงานสถานที่รีไซเคิล
การสนับสนุนธนาคารขยะที่ดำเนินการโดยชุมชน	- จำนวนธนาคารขยะที่จัดตั้งขึ้น - อัตราการมีส่วนร่วมของชุมชน	ประจำปี	[ธนาคารขยะ 0 แห่ง] [ปี 2567]	ธนาคารขยะ 1 แห่งที่จัดตั้งขึ้นภายในปี 2569	- ข้อมูลการลงทะเบียนธนาคารขยะ - บันทึกการมีส่วนร่วม

giz

UN
environment
programme

COBSEA

Federal Ministry
for the Environment, Climate Action,
Nature Conservation and Nuclear Safety

of the Federal Republic of Germany

แผนปฏิบัติการของเมืองในการจัดการปัญหาพลาสติกปี 2568 – 25

การส่งเสริมจุดเติมน้ำดื่ม	- จำนวนจุดเติมน้ำดื่มที่เปิดให้บริการ - การลดลงของขยะบรรจุภัณฑ์ใช้ครั้งเดียว	ประจำปี	[0 สถานี] (ปี 2567)	จุดเติมน้ำดื่ม 10 แห่งที่เปิดให้บริการภายในปี 2569	- บันทึกการมีส่วนร่วมของธุรกิจ - การลดลงของขยะบรรจุภัณฑ์
IV พื้นที่เป้าหมายและมาตรการอื่น ๆ					
ทีมงานจัดการขยะเทศบาลเฉพาะกิจ	- จัดตั้งทีมงาน - กำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่	ประจำปี	[ยังไม่มีฝ่ายงาน] (ปี 2567)	ทีมงานพร้อมปฏิบัติงานภายในไตรมาสที่ 4 ของปี 2568	- แผนผังองค์กร - บันทึกการประชุม
การฝึกอบรมอาสาสมัครเยาวชนและกลุ่มสิ่งแวดล้อม	- จำนวนอาสาสมัครที่ผ่านการฝึกอบรม - ร้อยละของอาสาสมัครที่ผ่านการฝึกอบรมซึ่งดำเนินกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ในชุมชน	ประจำปี	[0 อาสาสมัครที่ได้รับการฝึกอบรม] (ปี 2567)	อาสาสมัครได้รับการฝึกอบรม 50 คนต่อปีเริ่มตั้งแต่ปี 2568	- บันทึกการเข้าร่วมการฝึกอบรม - รายงานกิจกรรมของอาสาสมัคร
การตรวจสอบขยะทุก ๆ 6 เดือน	- จำนวนครั้งของการตรวจสอบที่ดำเนินการ - ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้พลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง (SUP) และอัตราการรีไซเคิล	ทุก ๆ 6 เดือน	[ยังไม่มีการตรวจสอบ] (ปี 2567)	ดำเนินการตรวจสอบขยะปีละ 2 ครั้งเริ่มตั้งแต่ปี 2568	- รายงานการตรวจสอบ - ข้อมูลจากเครื่องมือติดตามผล

แนวทางการจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑. การดำเนินงานที่ผ่านมา

๑.๑ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลเกาะเต่า ตั้งอยู่บ้านโฉลกบ้านเก่า หมู่ที่ ๓ ตำบลเกาะเต่าอำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี (พิกัด ละติจูด : 10.07622 , ลองจิจูด : 99.83562) ขนาดพื้นที่ทั้งหมด ๔ ไร่ ๑ งาน ที่ดินเป็นที่ราชพัสดุ อยู่ห่างจากสำนักงานเทศบาลตำบลเกาะเต่า ประมาณ ๑.๑ กิโลเมตร

๑.๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ผ่านการถ่ายโอนทางกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๓๒,๘๓๙,๓๗๘ บาท เพื่อก่อสร้างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นระบบเตาเผาขนาด ๖ ตันต่อวันหรือ ๒๕๐ กิโลกรัมต่อชั่วโมง มีระบบบำบัดอากาศแบบเปียก (Wet Scrubber) จำนวน ๑ ชุด ดำเนินการก่อสร้างเสร็จเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒

๑.๓ กองช่างจ้างเหมาเอกชนเป็นผู้เดินระบบเตา ซึ่งทราบว่าผู้เดินระบบจริงไม่มีใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุม ตามกฎหมายทำให้เตาเผาเสียหาย ไม่สามารถเดินระบบได้

๑.๔ เทศบาลฯ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากการประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ เมื่อวันที่ ๒๑ - ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ เพื่อดำเนินโครงการบริหารจัดการขยะเพื่อสิ่งแวดล้อม วงเงิน ๑๓ ล้านบาท โดยได้จ้างกิจการร่วมค้า SEM-BQ เป็นคู่สัญญาในวงเงิน ๑๒,๙๙๘,๐๐๐ บาท แต่การซ่อมแซมเตาเผาเกิดปัญหาทำให้มีการยกเลิกสัญญา และหยุดดำเนินการเผาตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๕๖ ทำให้เกิดขยะมูลฝอย ตกค้างในพื้นที่จำนวน ๔๕,๐๐๐ ตัน

๑.๕ เทศบาลฯ แก้ไขปัญหาโดยการรื้อร้อนขยะเก่าและขยะใหม่แล้วอัดเป็นก้อนและห่อมัดด้วยแผ่นพลาสติกเพื่อขนย้ายขยะมูลฝอยตกค้างในพื้นที่ไปกำจัดรวมบนฝั่ง ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเอกชน ที่ตำบลท่าโรงช้าง อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในวงเงิน ๘๑ ล้านบาท

๑.๖ พ.ศ. ๒๕๖๓ เกิดเหตุการณ์เรือเฟอร์รี่ที่บรรทุกขยะมูลฝอยจากเกาะสมุยอับปางส่งผลให้นโยบาย ในการกำจัดขยะมูลฝอยขณะนั้นมีการเปลี่ยนแปลง โดยให้มีการกำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่แทนขนย้ายขยะมูลฝอย ออกไปกำจัดนอกพื้นที่

๑.๗ เทศบาลฯ ได้ดำเนินการก่อสร้างบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยในพื้นที่เอกชนเพิ่มเติมอีก ๒ บ่อ ในบริเวณ ด้านข้างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิม เพื่อรองรับขยะมูลฝอยรายวันที่เพิ่มถึงวันละ ๓๐ - ๓๕ ตัน โดยได้เริ่มใช้งานในปี พ.ศ. ๒๕๖๗

๑.๘ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘ มีการเปลี่ยนผู้บริหารของ เทศบาลฯ จึงทำให้เทศบาลฯ ไม่สามารถกำจัด ขยะมูลฝอยในพื้นที่ของเอกชนได้ รวมทั้งต้องขนย้ายขยะมูลฝอยที่ฝังกลบแล้วในบ่อเอกชนทั้ง ๒ บ่อออกไป จึงทำให้ขยะมูลฝอยทั้งหมดถูกย้ายไปกองในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิมทั้งหมด โดยปัจจุบันมีขยะมูลฝอย ตกค้างประมาณ ๑๕,๐๐๐ ตัน

๒. สภาพปัญหา

๒.๑ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลเกาะเต่าดำเนินการกำจัดด้วยวิธีการเทกองสูงเหนือระดับดินเดิมประมาณ ๔ - ๕ เมตร ไม่มีการไถ เกวียน ดัน และกลบทับขยะมูลฝอย ส่งผลให้มีขยะมูลฝอยตกค้างสะสมเป็นจำนวนมากล้นตามแนวถนนและกระจายเต็มพื้นที่ เสี่ยงก่อให้เกิดปัญหาน้ำชะขยะมูลฝอยไหลลงสู่ที่อยู่อาศัยของประชาชน เนื่องจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลเกาะเต่าอยู่ใกล้กับที่อยู่อาศัยของประชาชน รวมทั้งเสี่ยงต่อการเกิดไฟไหม้

๒.๒ ไม่มีการจัดหาดินกลบทับหรือวัสดุปิดคลุมขยะมูลฝอย ทำให้ขยะมูลฝอยปลิวกระจายบริเวณโดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

๒.๓ ไม่มีรั้วกั้นขอบเขตพื้นที่อย่างชัดเจน

๒.๔ ถนนภายในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเป็นแบบดิน ทำให้ยากต่อการสัญจรเข้า - ออก ในช่วงฤดูฝน และพบว่าถนนมีขยะมูลฝอยและน้ำชะมูลฝอยขังอยู่ในถนน

๒.๕ ไม่มีอาคารคัดแยกขยะหรือโรงเรือน สำหรับการจัดการขยะอาหารที่มีการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง ทำให้ต้องเทกองในบริเวณลานเทกอง

๒.๖ ไม่มีมาตรการรองรับเหตุไฟไหม้ในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและบริเวณพื้นที่โดยรอบ

๒.๗ ไม่มีบ่อบำบัดน้ำเสีย และระบบรวบรวมน้ำเสีย ส่งผลให้น้ำชะขยะมูลฝอยขังอยู่ในบริเวณพื้นที่เทกองขยะมูลฝอยแลไหลออกสู่พื้นที่โดยรอบ

๒.๘ ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยรับผิดชอบในการดำเนินงาน

๒.๙ มีกลิ่นเหม็นรบกวนและสัตว์พาหะนำโรค

๓. แนวทางการแก้ไขปัญหาของเทศบาลตำบลเกาะเต่า

๓.๑ มีแผนที่แก้ไขปัญหามูลฝอยเต็มพื้นที่ โดยดำเนินการจ้างเอกชนขนขยะมูลฝอยตกค้างออกจากเกาะจำนวน ๑๐,๐๐๐ ตัน ด้วยงบประมาณของเทศบาลฯ ที่มีจำนวน ๑๘ ล้านบาท โดยได้ E-Bidding แล้วจำนวน ๒ ครั้ง แต่ยังไม่ได้ผู้ประกอบการมารับจ้างดำเนินการ ซึ่งเอกชนประเมินว่าต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการประมาณ ๒๕ ล้านบาท ทำให้เทศบาลฯ มีแผนที่จะของบประมาณเพิ่มเติมจากจังหวัดเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

๓.๒ มีแผนในการจ้างเอกชนเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่เกาะเต่าโดยให้เอกชนนำรถของบริษัทมาใช้ในการเก็บขนและนำเตาเผาขยะมูลฝอยมาดำเนินการภายในเกาะเต่า โดยคาดว่าจะเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ หลังจากหมดสัญญาในการจ้างเอกชนเจ้าเดิม (คาดว่า จะคิดค่ากำจัดประมาณ ๑,๗๐๐ บาทต่อตัน แต่มีข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ ต้องเคลียร์ขยะเก่าตกค้างสะสมออกให้พื้นที่ว่างก่อน)

๓.๓ มีแผนในการจัดซื้อเครื่อง COWTECH (เครื่องย่อยเศษอาหารอัตโนมัติ) โดยใช้งบประมาณจากกองทุนไฟฟ้าของเทศบาลตำบลเกาะเต่า จำนวน ๓ ล้านบาท เพื่อใช้ประโยชน์เศษอาหารที่มีการคัดแยกแล้วในเกาะเต่า

๓.๔ มีแผนที่จะใช้ถุงสีในการคัดแยกขยะมูลฝอยตามคำแนะนำในการคัดแยกมูลฝอยแบบแยกประเภทสำหรับประชาชนที่กรมควบคุมมลพิษจัดทำภายใต้กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมูลนิธิการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืนจะเป็นผู้ให้การสนับสนุนถุงสีให้กับเทศบาลฯ

๓.๕ เทศบาลตำบลเกาะเต่าได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม จำนวน ๘ แสนบาทภายใต้โครงการส่งเสริมชุมชนในการคัดแยกขยะและจัดการน้ำเสียที่ต้นทางบนพื้นที่เกาะ เพื่อใช้ในการจัดทำต้นแบบในการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่เกาะ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยที่ผ่านมามีการใช้งบประมาณเฉพาะการจัดอบรมเรื่องการจัดการคัดแยกขยะและการจัดการน้ำเสีย ทำให้คณะผู้บริหารเทศบาลฯ ชุดใหม่ มีแผนที่จะใช้งบประมาณในส่วนที่เหลือเพื่อศึกษาดูงานและปรับปรุงอาคารของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยสำหรับรองรับการติดตั้งเครื่อง COWTECH ในอนาคต

๔. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาของกรมควบคุมมลพิษ

๔.๑ ส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางโดยใช้ถุงสีตามคำแนะนำในการคัดแยกมูลฝอยแบบแยกประเภทสำหรับประชาชนและนำขยะมูลฝอยที่คัดแยกมาใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม

๔.๒ ให้เทศบาลฯ พิจารณาการจัดการขยะอินทรีย์โดยเร่งการใช้เงินกองทุนสิ่งแวดล้อมในการดำเนินงานและพิจารณาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการกำจัดขยะอินทรีย์ที่ปลายทาง เพื่อรองรับกับขยะอินทรีย์ที่ได้คัดแยกไว้

๔.๓ กรณีที่เทศบาลฯ ประสงค์จะดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยบนเกาะ โดยมีแผนที่จะจ้างให้เอกชนมากำจัดขยะมูลฝอยโดยใช้ระบบเตาเผา ขอให้เทศบาลฯ มีแผนการควบคุมและกำกับกับการดำเนินการดูแลและเดินระบบให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการระบายอากาศเสียที่จะต้องถูกควบคุม เนื่องจากเตาเผาขยะที่มีขนาดเกิน ๑ ตันต่อวัน ถูกกำหนดให้เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้เตาเผามูลฝอยเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ ที่จะต้องควบคุมให้เป็นไปตามมาตรฐานตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอย รวมถึงต้องพิจารณาจัดการแก๊สหนักและแก๊สลอยที่เกิดขึ้น โดยแก๊สลอยส่วนใหญ่มีลักษณะเข้าข่ายเป็นของเสียอันตรายที่จะต้องแยกจัดการเฉพาะซึ่งทำให้ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการสูง ดังนั้น เทศบาลฯ ควรมีการศึกษาความเหมาะสมทางด้านเทคนิคความเหมาะสมทางด้านเศรษฐศาสตร์และความคุ้มค่า และความสามารถของเทศบาลฯ ในการบริหารจัดการ และเสนอให้คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดสุราษฎร์ธานีเสนอแนะและให้การสนับสนุนต่อไป

๔.๔ ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยบนเกาะได้ขอให้ดำเนินการตามที่เสนอไว้ใน “มาตรการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเกาะ” ที่กำหนดให้นำขยะมูลฝอยไปกำจัดบนฝั่ง ซึ่งหากเทศบาลฯ มีความประสงค์ดังกล่าว คพ. จะช่วยประสานจังหวัดสุราษฎร์ธานีผ่านทางคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดสุราษฎร์ธานีเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานต่อไป

การบริหารจัดการขยะมูลฝอยบนพื้นที่เกาะเต่า (ข้อมูล ณ กรกฎาคม ๒๕๖๘)

เกาะเต่า มีพื้นที่ประมาณ ๒๑ ตารางกิโลเมตร มีประชากรตามทะเบียนราษฎร ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๒,๔๕๐ คน (ไม่รวมประชากรแฝง) ลักษณะเด่นของเกาะเต่าคือ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำระดับโลก ห่างจากเกาะพะงันประมาณ ๔๕ กิโลเมตร เดินทางได้เฉพาะทางเรือทั้งจากฝั่งดอนสัก-ผ่านเกาะพะงัน และฝั่งชุมพร ปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขนได้ประมาณ ๓๐ - ๓๕ ตันต่อวัน (ในช่วง High Season สูงถึงประมาณ ๓๕ ตันต่อวัน) โดยเทศบาลฯ เก็บขนเอง ไปกำจัดโดยการเทกองในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลฯ ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ ๔ ไร่ (ทั้งนี้ มีการบริจาคพื้นที่ของเอกชนที่ติดกับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยดังกล่าวเพิ่มเติม ประมาณ ๒ ไร่) แต่มีการใช้งานเต็มพื้นที่แล้ว ณ ปัจจุบัน มีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างสะสม ประมาณ ๑๕,๐๐๐ ตัน ต่อมา มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารเทศบาลตำบลเกาะเต่า (เดือนมิถุนายน ๒๕๖๘) และมีการขอคืนพื้นที่ของเอกชน จำนวน ๒ ไร่ ทำให้มีการกวาดโกยกองขยะมูลฝอยกลับเข้ามาในพื้นที่ ๔ ไร่ของเทศบาลฯ กองขยะจึงมีความสูงตามภาพที่ปรากฏ

ก่อนหน้านี้ เทศบาลฯ ได้รับงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อมก่อสร้างเตาเผาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อมาเตาเผาชำรุด เปลี่ยนรูปแบบเป็นการเทกอง จนมีปริมาณขยะเก่าตกค้างสะสมประมาณ ๔๕,๐๐๐ ตัน ซึ่งเกินศักยภาพรองรับของพื้นที่ไปมาก ทำให้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จังหวัดสุราษฎร์ธานีสนับสนุนให้มีการขนขยะเก่าตกค้างสะสมดังกล่าวออกไปกำจัดในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเอกชนองค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้าง อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้งบประมาณของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ประมาณ ๘๑ ล้านบาท

ต่อมา กรมควบคุมมลพิษ โดย กจส. และ สคพ. ๑๔ ได้มีการประชุมหารือแนวทางการจัดการขยะร่วมกับเทศบาลฯ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘ สรุปได้ ดังนี้

๑. จ้างเอกชนกำจัดขยะสะสมโดยการฝังกลบหรือขนออกนอกพื้นที่ (เทศบาลฯ ตั้งงบประมาณไว้ ๑๘ ล้านบาท เพื่อขนขยะเก่าตกค้างสะสม จำนวน ๑๐,๐๐๐ ตัน ออกไปกำจัดนอกพื้นที่ โดยได้ E-Bidding แล้ว จำนวน ๒ ครั้ง แต่ยังไม่ได้ผู้ประกอบการฯ)

๒. ปรับปรุงให้มีป้อมหมักขยะอินทรีย์ (โดยมีแผนขอรับการสนับสนุนเครื่อง Cow tec จากกองทุนไฟฟ้า ช่วงกลางปี ๒๕๖๙ และใช้งบประมาณบางส่วนสำหรับก่อสร้างโรงเรือนสาธิต และเครื่องสับย่อยกิ่งไม้ใบไม้ จากกองทุนสิ่งแวดล้อม โครงการส่งเสริมชุมชนในการคัดแยกขยะและจัดการน้ำเสียที่ต้นทางบนพื้นที่เกาะ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท จากวงเงินที่ได้รับจัดสรร ๘๐๐,๐๐๐ บาท)

๓. พิจารณาการกำจัดด้วยเตาเผาโดยเอกชนดำเนินการ (มีเอกชนที่แสดงความสนใจ จำนวน ๑ ราย (คาดว่าคิดค่ากำจัดประมาณ ๑,๗๐๐ บาทต่อตัน แต่มีข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ ต้องเคลียร์ขยะเก่าตกค้างสะสมออก ให้มีพื้นที่ว่างก่อน)

ภาพถ่ายจากอากาศยานไร้คนขับ โดย สคพ. ๑๔ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘

สถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอย ในพื้นที่ สคพ. 14 (ณ 10 ก.พ. 68)

- จ. สุราษฎร์ธานี 1,160 ตัน/วัน
- จ. ชุมพร 517 ตัน/วัน
- จ. นครศรีธรรมราช 1,120 ตัน/วัน
- จ. พัทลุง 512 ตันต่อวัน

เก็บขน 1,475 ตัน/วัน (44%)

- จ. สุราษฎร์ธานี 21 แห่ง (ถูกต้อง 0 แห่ง)
- จ. ชุมพร 14 แห่ง (ถูกต้อง 1 แห่ง)
- จ. นครศรีธรรมราช 20 แห่ง (ถูกต้อง 1 แห่ง)
- จ. พัทลุง 12 แห่ง (ถูกต้อง 0 แห่ง)

ขยะเกิด 3,309 ตัน/วัน
(รวม 4 จังหวัด)

ใช้ประโยชน์ครัวเรือน/จัดการต้นทาง 1,834 ตัน/วัน (56%)

สถานที่กำจัดขยะ 67 แห่ง (ไม่รวมสถานีขนถ่าย/ลานเทกอง 5 แห่ง)

ขยะบางส่วนคัดแยกที่บ่อขยะ/ท้ายรถถูกนำไปใช้ประโยชน์ใหม่

จุดแข็ง/จุดเสี่ยงด้านการจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จุดแข็ง : โรงไฟฟ้า 2 แห่ง

เอกชน อบต. หัวไร่ช้าง อ. พุนพิน
เจ้าภาพ Cluster กลุ่ม 1 ลงนามสัญญาจ้าง
เอกชนดำเนินการฯ แล้ว (ธ.ค. 66) อยู่ระหว่าง
ขออนุญาตก่อสร้าง คาดว่าแล้วเสร็จ ธ.ค. 2569

เอกชน ทต. บ้านส้อง อ. เวียงสระ

เจ้าภาพ Cluster กลุ่ม 2 ลงนามสัญญาจ้าง
เอกชนดำเนินการฯ แล้ว (ธ.ค. 66) อยู่ระหว่าง
ขออนุญาตก่อสร้าง คาดว่าแล้วเสร็จ ธ.ค. 69

สถานที่กำจัด 21 แห่ง (ถูกต้อง 0 แห่ง)

จุดเสี่ยง : บนพื้นที่เกาะ

- เกาะสมุย - ขนส่งมากำจัดบนฝั่ง (ทน. 1 แห่ง)
- เกาะพะงัน - ขนส่งมากำจัดบนฝั่ง (ทต. 2 แห่ง)
- กำจัดด้วยเตาเผาที่ไม่มีระบบบำบัด
มลพิษทางอากาศ (ทต. 1 แห่ง)
- เกาะเต่า - เทกองกลางแจ้ง (ทต. 1 แห่ง)